

СВОБОДЕНЪТЪ ГЛАСЪТЪ

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВЪСТНИКЪ

Абонаментъ за година 8 лева
за 6 месеца 4 лева

Редакторъ-стопанинъ:
Стефанъ Ив. Петковъ

Редакцията ни се помещава на
ул. „Драгоманъ“, въ здан. на Т. Живковъ

Такса за публикациитѣ на 1 стр. по 60 ст.; на 2 и 3 стр. по 80 ст.; на 4 стр. по 50 ст. на кв. с. м. Приставски и бирнич. обявления за 1 път 5 ст. за 2 пъти 10 ст. на дума

Д-ръ С. Менахемовъ

специалистъ по дѣтскитѣ болести.

Приема отъ 1½—4 часа.

Варна, ул. „Пиротска“, сръщу „Прошекъ“ въ къщата на
Д-ръ С. Кузмановъ, адвокатъ.

ЕЛИАСЪ КОЕНЪ

Хирургъ-Зъболѣкаръ.

Примѣсти зъболѣкарския си кабинетъ на ул. „Прѣславска“, въ зданието на Бончо Павловъ, надъ дрезарницата на Бр. Ескенязи.

Входове: ул. „Прѣславска“ и ул. „Охридска“

Приема отъ 7 с. — 1 сл. об. и отъ 4 — 7 сл. обѣдъ.

Търговско Акционерно Д-во „ГРАДИВО“

Техническо Бюро, Мусалата биаше (Марко Шехтеръ)

— извършва най-модерни —

ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИНСТАЛАЦИИ на срочно исплащане!

Голѣмъ изборъ освѣтителни тѣла, полюлен и др.
Материали първокачествени. Работа бърза.

Д-ръ Борисъ Т. Драмовъ

специалистъ по болеститѣ на кожата и пикочно-половитѣ органи.

Приема болни всѣкидневно. Варна, ул. „Св. Климентъ“, сръщу банята на М. Филатовъ.

Силни личности трѣбать.

Не може да се даша въ България. Атмосферата е твърдѣ много задушна: отъ една страна плачѣтъ на сирацитѣ и бѣжанцитѣ отъ Македония, отъ Тракия, отъ Добруджа и отъ друга фалшивиятъ плачъ на все сѣщитѣ ония политически влѣхъи, които въ усърдието си за изграждане „величието“ на България и изкопаха гроба.

Има единъ напѣтъ за спускаване тая смъртѣлна броня, цо сковава цѣлия ни животъ, но той е тѣй фалшивъ, та напомня прословутата жаба.

Обнова ли? Тая хубава дума се вулгализира вече отъ много употреба и се вгрѣсва всѣкъ каму, щомъ я прочете, или чуе. „Напѣтницитѣ“, „водачитѣ“ народни, публицисти, поети, и обществени дѣйци пишатъ, говорятъ, думатъ и всички приближително тѣй свършватъ: „работа, трудъ, търпение, воля, повече национализъмъ, вѣра въ бждащето . . .“ Това сѣкъ вцаги послѣднитѣ имъ заключителни слова, щомъ се заговори за днешното положение — това сѣкъ насокитѣ за обновление. Но ва Бога, това сѣкъ само думи празни, кухо, повърхностни мисли, шаблонни изрази.

Ами че прѣди войната България да не е била дембелхане пѣкъкво, та слѣдствие на това ни сполѣтъ катастрофата? Чудно. Нима прѣди войната не работеше българския народъ, не садѣше култура надлъжъ и ширъ по напѣтъ хубави поля, не обичаше своето, нима най-подиръ тои не се би най-героично за осъществяване на своитѣ заветни идеали? Както си е работилъ до сега неуклонно така и ще продължава да работи: ще оре, ще чука, ще гледа стадата си, ще търгува, ще се учи и пр. и безъ вашитѣ желанья, и безъ вашитѣ настойчиви впове за обнова.

Спрѣте вашия вой за него-

вата „обнова“, не смущавайтѣ твореца на националитѣ ни блага, защото това ни грачепе дава поводъ за лоши прѣдчувствия. Всѣки трѣзвещъ българинъ вече тая тая мисль въ душата си и почва тои съ една една улловима надсмѣшка да гледа и слуша тая дива дацдания.

Той, народѣтъ се обновява, обновява и страната ни, но вне ржководителитѣ му, напѣтницитѣ му дѣ оте? Изъ кои пактеки на бесплодната щуротия искате да го влачите? Какви привраци черни витаятъ надъ нещастния български народъ? Сигурно и вне самитѣ не знаете. Нови походи ли, нови кръстосване балканския полуостровъ, нови адски изтезания ли?

Нищо положително, вакана кѣмъ враговетѣ ни и подкана кѣмъ народа за обнова. Долавятъ се и нерѣшителнитѣ замашки за реваншъ.

Въ врѣмена на таква гровни безпѣтници очитѣ на народа търсятъ човѣка върху колгото да възложатъ сладката си надежда. Но, уви пѣма въ България силна личностъ, силни хора нашата епоха не можѣ да отгледа, сивата, монотонна пана епоха, ой зацо това още повече убива духа, отчайва. Нека се времѣ по-добрѣ въ бливкото, току цо прѣживиѣно отъ насъ гровно минало и ние ще се убѣдимъ, че една отъ голѣмитѣ причини за погрома бѣ липсата на силна воля, на човѣкъ.

Има въ България една клѣща всрѣдъ София, едниъ старъ турски конакъ, дѣто се намира расковничето на силата и безсилнето. Поне до донѣ днешно не сѣ се родили иманяри, които обладавайтѣ велико безстрашие да разкопаятъ тамъ и го завладѣятъ. Трѣбать ни безстрашни иманяри — инѣкъ казано силни несѣкрушени души и воли. Отъ това най-много страдаме и ще страдаме.

БЕЗИРЪ

(Оливъ, варено ленено масло).

Фабрика за растителни масла

Мянковъ, Перевъ & С-ие — Варна.

Първа по родѣтъ си и модерната си инсталация въ Балк. полуостровѣ.

Произвежда БЕЗИРЪ навѣстенъ и констатираниъ като единъ отъ най-добритѣ безири. Прѣвзѣходствува всички безири, които се внасятъ отъ странство. Анализирани отъ професоръ при Софийския университетъ и одобренъ съ актъ отъ 4 юний 1910 год. за държавни постройки. Дава нежна лѣскавина на намазани прѣдметъ и не се напуква. Доставка се при износи цѣни и условия. Въ депозититѣ ни се намира отъ 20 — 30 хиляди килограма готова стока за доставянитѣ на нуждитѣ на държавата. Фабриката ни произвежда сурово ленено масло, а сѣщо и колзово (рапично) масло за освѣтление, което при горене не дава никакънъ димъ. Поржчки ставатъ направо до фабриката.

Важно за бояджитѣ!

Искате ли да имате ефинъ и доброкачественъ безиръ, приготвенъ отъ чисто ленено масло безъ други чужди прамѣви, да сѣхне добрѣ, да дава лѣскавина (гланцъ) на намазани прѣдметъ, да не Ви се напуква боята и да естетявате врѣмето си, искайтѣ отъ продавачитѣ на бояджийски артикули Безиръ приготвенъ отъ фабриката Мянковъ, Перевъ & С-ие въ гр. Варна.

Важно за домопритежателитѣ!

Искате ли боята на прозорцитѣ, вратитѣ и поדותѣ Ви да не се люци и да бжде дълготрайна, искайтѣ отъ бояджитѣ си да Ви боядисватъ къщитѣ съ БЕЗИРЪ приготвенъ отъ фабриката на МЯНКОВЪ, ПЕРЕВЪ & С-ие въ гр. Варна.

Притежаваме благодарствени писма отъ домопритежателитѣ.

Продава се къща въ V уч. на града, ул. „Раковска“, съ голѣмъ дворъ на жгѣлъ. Справка въ редакцията.

Смъртта на Хартвига и неговата роля въ сдбинитѣ на България.

Сараевския атентатъ и смъртта на руския пълномощенъ министръ въ Бѣлградъ Н. Хартвигъ сж два факта въ най-гѣсна взаимна връзка. Руската дипломация, която бѣ възложила изцѣло своята политическа задача на балканитѣ прѣвъ време на освободителната война срѣщу Турция върху своя бѣлградски прѣдставителъ, остана намамона. Русия очевидно искаше покоряването на турската държава, за да си отвори свободенъ пътъ къмъ Цариградъ. Но когато славата на българското оружие стигна до неочаквана висота и България опечели име на велика държава, обещаваща да земе хегемонията на балканитѣ, Русия се стрѣсна и енергично се залави да намали неочакваното всеоплие, да създаде едно равновѣсие въ двѣтѣ славянски страни и послѣ да може да тури подъ свое равнopolожение, *въ името на славянската идея*, тѣзи послѣднитѣ.

За тая трудна задача Хартвигъ се яви тъкмо на своето мѣсто, обаче той прѣкаля въ своята ревностъ. Той отиде толкова далечъ, че вмѣсто равновѣсие между Сърбия и Българя създаде тъкмо обратния резултатъ. Подъ неуморното старание на Хартвига за създаване разрывъ между насъ и сѣрбитѣ се еклиочи съювъ отъ ония, които съ оружието и хиляднитѣ жертви на България добиха това, което Букурешкия договоръ даде. За да сполуча въ своитѣ планове той отъ съпругата си направи вѣрещъ агентъ на адскитѣ си интриги и чрѣвъ нея клокарствуваше по всички страни противъ българитѣ. Създаденото прѣвъ време на частичнитѣ инциденти между грѣцкитѣ и българскитѣ погранични постовете, заблуждение въ Европа за нѣкакви авѣрства, не е дѣло изключително на коварния Констатинъ XII. Въ това пѣклено дѣло не малко участие взе и бургаската гъркняна г-жа Хартвигъ.

Отъ тая прѣкомѣрна враждебна памъ дѣятелностъ на Хартвигъ днесъ Русия се чувствува въ безизходно положение. Още отъ момента на разграбване Българя, Русия се обина и прибръра да засвидѣтелствува своитѣ приятелски намѣрениа къмъ насъ, като почна да обещава своето съдѣйствио за ревизираше на Букурешкия договоръ. Но мина се вече, а миналото навадъ се не връща. Русия се мъчи да одобри България съ Сърбия, но ископаната отъ Хартвигъ яма, която радѣля двѣтѣ страни, е непроходима попе за единъ периодъ докато се мнчатъ нѣколко български поколения. Кой българинъ ще забрави онаа пакостъ и осквернения, които сѣрбитѣ ни причиниха?

Внезапната смъртъ на Хартвигъ овпачва промѣна въ политическитѣ обстоятелства на Сърбия. Умния Хартвигъ много лепо е разбралъ какви послѣдници ще има за неговата Сърбия сараевския атентатъ. Колкото Сърбия и Русия да се стараятъ да

прѣдставятъ покушението за лично дѣло на нѣколцина частиплица, разкритията обаче говорятъ противното. Тукъ Хартвигъ се виде въ твърдѣ трудно положение. Нему прѣдстоеше да разпитѣе всички основания за подозрѣние върху официална Сърбия, като инспирировка на убийствата. Явива се той при Австрийския посланикъ въ Бѣлградъ и между двамата дипломати се почва въпросъ по атентата. Моментъ е критически. На хладнокрѣвнитѣ пояснения, давани отъ Гиселъ въвъ основа на разкрититѣ данни, които изобличаватъ официална Сърбия въ прямъ виновникъ, Хартвигъ се е почувствувалъ изобличенъ като главенъ ръководителъ на откопченията на Сърбия къмъ нейнитѣ врагове. За да маскпратъ дѣлото по атентата, Хартвигъ съ фалшивъ патосъ държи страна на Сърбия, но тоя патосъ го довежда до раздразнение, което силно се отразява на сърдцето му и въ момента на крайно порвѣно възбуждение той получава сърдеченъ ударъ, отъ който пада мъртавъ. Пита се, какво можеше да докара до такова възбуждение на нервната система на Хартвигъ? Отговора е ясенъ: Сараевския атентатъ туря краи на плодотворнитѣ за Сърбия резултати, създадени отъ дѣятелността на Хартвигъ. Кой е главния виновникъ, кой е инспириралъ Сараевското покушение, кой е далъ и подкрѣпялъ идеята ва него, още не може да се каже, но което е безсъмнѣно, то е че Сърбия не е безучастна въ тая афера.

Отъ смъртта на Хартвигъ Сърбия загуби единъ свой яркъ защитникъ, Русия — прекаленъ свой прѣдставителъ, който не бѣ особено ползевенъ, а даже и вреденъ, както е случая съ неговото влияние за крѣвната омрава между Сърбия и България, а ний загубихме единъ крайно сериозенъ и крайно опасенъ нашъ врагъ.

Безсрамието на Европа!

Най-великия скандалъ на цивилизацията!

Създава се, по искането на Австрия, евогодна (автономна) Албания. Отъ година насамъ тя е оставена да се самоуправява. Завоева се тя отъ сѣрби и гърци, които потопиха Албания въ крѣвъ и сѣчь. Изпразни се тя отъ Сърбия, слѣдъ отдѣлна Албано-срѣбска война. Много албанци — християни и мюсюлмани — намѣриха гробътъ си ва свободата на Албания въ боеветѣ съ срѣбската и грѣцаа жестокости. Гърция захаяа изправяването на Албанския Епиръ съ сражения — пакъ война между Гърция и Албания. Сега се омипротиворява и организира Албания, сѣ съ пожаръ, съ куршумъ, съ пожари, съ смъртъ, съ взаимно уничтожение. Албанцитѣ се самоубиватъ, самоатрѣбватъ. Европа, цивилизована и християнска Европа, стои съ скръстени рѣцѣ и съ пълно снокоичество,

самодовопа... очаква фаталния край: Самоатрѣбленето на албанцитѣ! Да, ние сме свидѣтели на най-великия скандалъ на цивилизацията, на християнска и цивилизована Европа!

Създавали сж се автономни и др. държави. Създадени сж били Ромжия, Гърция, Сърбия, Създадена бѣ и автономна България. Но никѣдѣ подобенъ скандалъ. На всекѣдѣ освободителитѣ сж въвеждали редъ, успокоявали сж страститѣ, нареждали сж стабилни власти и тогава сж се отегляли. Въ България руситѣ сж стояли до 1879 година, па и по-послѣ оставиха много инструктори. Само за Албания тоя редъ не се е правилъ! Тя се освободи, по искането на Европа и остана да се организира сама... чрѣвъ взаимноатрѣбление! Пратиха, наистина, европейска контролно-инструкционна комисия. Пратиха и князъ Видъ. Но за какво? Да подготвятъ и по-скоро да подбутнатъ самоатрѣбленето. Контролната комисия и князъ Видъ взеха страната на християнитѣ албанци. Тѣ ги въоръжиха, организираха и поставиха срѣщу мюсюлманитѣ албанци. И днесъ ний виждаме форменна междуособна война — уничтожение взаимно на албанцитѣ: убийства и смъртъ сж нанесени отъ единитѣ албанци на другитѣ.

Дурацо се укрѣпява! Дурацо се държи! Дурацо не ще да падне! Дурацо ще падне! Дурацо е непрѣвземаемо! Дурацо е укрѣпенъ съ всички родове оружия! Дурацо въ паника! Дурацо отблѣсна въстанницитѣ! Но Томсонъ, водителя на жапдармерията, падна пропизанъ отъ куршумъ въ гърдитѣ. Прѣди него паднаха и други офицери отъ мисията. Малисоритѣ, защитници на Дурацо, заобиколени отъ въстанницитѣ при Рабула бидоха забити. Иабиването на малисоритѣ въ ужасна паника въ Дурацо. Дурацо пада! Дурацо ще бѣде спасенъ само отъ международната флота!

Да, кому е нужно падането на Дурацо?! Кой и защо иска да прѣвземе Дурацо! Чуудеветелъ на чужда земя и чуждъ народъ ли лѣ, лѣе и ще лѣе албанска крѣвъ? Кой въоръжи и постави албанци срѣщу албанци; кому отъ албанцитѣ бѣ потребно проливването на албанска крѣвъ?

Това е позора на Европа, това е нейното безсрамие, това е безсърдечие на капитала, който иска падането на Дурацо и проливаше албанска крѣвъ. Европа, която създаде Албания, която въ Лондонъ регистрира въ книгата си автономията на Албания, тая Европа не пожела да гарантира тая автономия; тя не поиска да гарантира свободата и живота на населението на Албания. Тя знаеше, че албанцитѣ сж слабокултуренъ народъ, че тѣ сж раздѣлени на плѣменни тайфи, противни до смъртъ, една на друга. И слѣдъ като регистрира автономията ѣ, не поиска и не направи нищо, за да успори живота на жителитѣ въ Албания. Тя не изпрати свои войски да заематъ тая земя, да обуздаватъ населението, да въве-

датъ редъ и тогава да я оставятъ сама на себе си. А тоя Европа направи отъ жестоко-сърдно и алчностъ за завладяване. Всѣчки творители на Албания сж мислили само за себе си; всеки е мислил да остане тя слаба и немоцна, безсилна и почти уничтожена, за да може да я завладѣе. Това сж мислили и мислятъ особено принципалитѣ за създаването ѣ — Австрия, Германия и Италия. И тая борба за завладяване и надмощие ще бѣде и гроба на албанската автономия. Малкитѣ и немоцни държави ще загинатъ! Това ще стане и съ Албания. Това желаятъ великитѣ държави. И това прави скандала по-отвратителенъ: защото голѣми държави създаватъ малки, за да ги омаломощаватъ и да ги погълнатъ. Прѣдъ такъвъ европейски скандалъ сме поставени днесъ въ лицето на злочеста Албания!

ОТЗИВИ.

Три училищни изложби.

На 29 посѣтихме изложбитѣ въ двѣмѣсечката гимназия, въ френския пансионъ и въ женск. стопанско училище „Трудолюбие“.

Тукъ искаме по отдѣлно за третѣ изложби да щрихираме впечатленията си.

1. *Изложбата въ двѣмѣсечката гимназия.* Личи си че е имало желание да се работи и се е работило, както въ рисуващия отдѣлъ, така и въ ръководѣния, обаче имаме пълното основание да сме съвършено недоволни отъ тая работа, затуй защото живия животъ съ прѣте и изгопченъ и въ единия и въ другия отдѣлъ. Ако въ рисуващия отдѣлъ махнемъ само едно-дѣвъ гърнета, бѣклички, рисувани отъ натура, всичко останало е едно шареве на хартия и нищо повече. Ами кѣдѣ въ учащитѣ по-добрѣ и по-силно би се вдѣхнало любовъ къмъ природата, ако не съ хубавото мѣстоположение на Варна, още ли притата на училището ще бѣде затворена за природата, за живота? Стига схоластика, стига книжностъ, стига убиване охотата къмъ работа у крѣжкитѣ дѣтски души, стига душевно окуцвяване и ослѣпяване!

2. *Изложбата въ френския пансионъ.* Тамъ още по-силно крѣщепе схоластиката и мъртвилото. Ако имахме основание да недоволствуваме отъ изложбата въ двѣмѣсечката гимназия, то отъ френския пансионъ ние бѣхме прѣмо отвратени. Не сж скжпитѣ платове, скжпитѣ корнизи, коприната и златото, които могатъ да обаятъ нѣкого и да манифестаратъ успѣха на езулпизма. Ние сме навикнали подъ коприната и златото да гледаме мизерния фалшъ и подлостъ. Погледа ни не можѣ да намѣри нищо една работа, дѣто да не крѣщи схоластиката, мухъла. Излѣвохме си съ убѣждение че въ днешния вѣкъ най-голѣмо прѣстѣпление сѣрѣмо човѣшкия духъ сж мѣнастирскитѣ, затворническитѣ промиа на тѣлесно и душевно отхранване. Жалко, че има българи още, които могатъ

да бъдат увеличени отъ такава пакопа система на образование.

3. Изложбата аз женск. стопански училище „Трудолюбие“ — Юго една бждна отлична работилница, където майката може да почерпе знания, подготовка за своята роль. Изложба на работи, простичко парботени, нужни за всяка къща, за всъко домакинство — безъ голъма елеганция, безъ надутост и прикрасеност, безъ фалш, безъ много коприна и злато. — Но остава още друго, освенъ обществото да вложн по-голъмъ интересъ къмъ тона отлично родно начинание, а училището по-голъма ефоргия за да стане истинско глѣздо на практична подготовка.

Отъ живота за живота, нека той принципъ училището държи високо и неговитѣ ръководители бждатъ увѣрени, че ще бждатъ на истинския правъ пътъ къмъ достигане на цѣльта на тона високо благородно дѣло.

Дневни новини

Държавниятъ заемъ е вотиранъ отъ камарата на 3 того. Вотирането е било съпроводено съ бурни сцени и скандали.

Електрическото осветление. Не явна много време и електрическото осветление на Варна почна да се ви доизпълнява. До като въ началото имахме чиста брилянтна свѣтлина, сега почна свѣтлината да жълтѣе, на много мѣста свѣтлината постоянно трѣпери, а има квартали изъ крайнитѣ дѣта лампитѣ често не горятъ. Не сме компетентни да знаемъ кои сж техническиятъ причини на тона, до за насъ сж важни резултатитѣ, които сж на лице и за тона питаме прѣдставителя на „рекомараната фабрика Сименсъ Шукертъ“ галантни г. Хербетъ, който бѣ толкома словоохотливъ въ хвалбитѣ си къмъ компанията по разни банкети, дѣ оставаха неговитѣ твърдени и прѣпорѣки на Сименсъ Шукертовитѣ заводи? Дали не остава всичкото тона само съ хвалбитѣ, които лека по-лека почватъ да тъмнеятъ заедно съ потъмняването на тѣхнитѣ електрически лампи? Акуратността и добросъвестността на компанията полнѣ по всички посоки. Тя даже не е доплатила около 60,000 лв за заработитѣ на прѣдприемача по постройка централата и така дигайки общини пари отъ варненската община, остава българекитѣ прѣдприемачи да тичатъ по нея и дори да прибѣгватъ до съдилища.

Ний съвѣтваме Русенската община, която е отдала електрическото осветление на сжщата фирма, да обърне сериозно вниманието върху работата си, като всеме добъръ примѣръ отъ Варненското осветление.

Явна благодарностъ. Исказваме своята благодарностъ къмъ г-да варненскитѣ дѣкари: Проскуляевъ, Фаращевъ и Аршинковъ, които се пристекоха на помощъ въ най-критическия моментъ на отравяние съ яднитѣ на горшви зарзалеци костички на дѣте-то ни Лилиянка и я спасиха отъ явна смъртъ.

Така сжщо благодаримъ на акушерката г-жа Аврамова, г-жца Терцета и дежурния аптекаръ при Ради Русевъ, който положиха най-голѣми грижи за спасяването ѝ.

Сѣмейство Никола Ставревъ. Б. Р. Обръщаме вниманието на родителитѣ да прѣдпазватъ дѣцата си отъ ядене на зарзалеви ядки, понеже нѣкои отъ тѣхъ съдържатъ отровни вещества.

На 6 юлий. Варненското Коловадочно Д-во ще устрои въ Колодрума игри и надбѣгвания. Сжщия денъ то ще посрѣдне войводитѣ и членовѣтѣ на коловадочнитѣ два казъ България, които идватъ за да взематъ участие въ войводския курсъ въ Варна, който ще се открие на 7 юлий.

Картина изложба на Паспалевъ.

Отъ една седмица насамъ добръ познатия художникъ г. Паспалевъ, училъ въ тукашната програмназие, е изложилъ въ основното училище „Судина“ единъ голѣмъ брой свои отбрани картини. Изложбата бѣ оповѣстена съ особени афиши и до колкото знаеме тя се посѣщава добръ Първи случай е въ Варна да се уреди една художествена изложба, и г. Паспалевъ не е изгягалъ публиката на най-малко: художественитѣ картини на г. Паспалевъ въ голѣми си брой вестн изъ близкото ни славно минало по бойнитѣ полета, изникватъ живъ усетъ къмъ великото и красивото. Понече отъ картинитѣ днашатъ настроение, което се усеща съ живото окциране на природата. Такива сж напр. картинитѣ „Стариятъ войнъ“, „Далечъ отъ родното село“, „Плѣнница“, „За отечеството“ и др. Г-нъ Паспалевъ е така сжщо силенъ въ областта на карикатурата. „Българския Бисмаркъ“ има хубава замисль и колешния Отлична е карикатурата на Яворовъ — блуждающъ демониченъ погледъ, насочилъ револвера си пейдѣ къмъ съмишницата и копнежитѣ на своята душа.

Г-нъ Паспалевъ е и доста плодовитъ. Картинитѣ му сж доста много и повече отъ тѣхъ прѣдставятъ широко замислени трудове, въ които е вложено чутъето и идъхновенето на художника.

Поздравяваме г-нъ Паспалевъ съ успѣхътъ му и прѣпърчваме на Варненци тая отлична изложба.

Българо-ромънския пограниченъ инцидентъ е станалъ при следнитѣ обстоятелства: на 29 м. м. трима българекъ войници отишли въ селото Крууджукъ, на ромънската територия, за да присѣтветуватъ на една българска свадба. Малко време следъ това тѣ забѣлжали невестата да бѣга прѣдъ осемъ ромънски войници и четрна жандарми, които я гонѣли. Българекитѣ войници взели подъ своя защита младата жена. Отъ тона изникналъ спора. Ромънитѣ уловили единъ отъ българекитѣ войници и жестоко го били. Останалитѣ двама набѣгали, отишли да взематъ пушкитѣ си и се завърнали да освободятъ другаря си. Прѣвъ време на започналата се прѣсѣрѣлка двама ромънски войници били ранени. Ромънскитѣ и българекитѣ офицери пристягнали веднага на мѣстопроизшествието.

Новия инцидентъ. На 3 того сръцу поста до с. Крумово, вѣроятно въ отмъщение на раненитѣ въ с. Крууджукъ ромънски войници, нахлули двѣ цѣли ромънски роти съ картечници и открили огънь, мислейки, че нашитѣ войници сж въ поста.

Последнитѣ обаче, всичко на брой 7 души, прѣдугадили работата и прѣдварително опразнаили поста. Ромънскитѣ войници подѣржали огъня си около 2 часа и послѣ вѣзали въ поста, който за тѣхно оудвалѣ видѣли празенъ. Следъ тона „храбритѣ“ ромънски роти се оттеглили благополучно.

За мѣстопроизшествието веднага замшпа бригадния командиръ г. полковникъ Киселовъ.

Градинско увеселение. Комитетътъ на бесплатнитѣ ученически трапезарии устроява на 6 того въ приморската градина голѣмо градинско увеселение въ полза на трапезариятъ.

„Опакото“. Редакцията на вѣстникъ „Злъчка“ въ Бургазъ, е турила подъ печатъ кявгата „Опакото“. Сюжета ѝ е взетъ изъ opakото на основа, що ставано прѣвъ зрѣме на турско-българската война.

Сѣборено здание. Отъ мѣсець-два въ мѣстността „Конардиса“ се отроше една къща върху 100 кв. м. безъ каквото и да било позволение отъ техническиятъ власти. Прѣди една седмица зданието се е срутило като е притиснало трима нещастни работници, които благодарено на една случайностъ сж останали живи.

Не знаемъ до колко градската техническа власть е длъжна да контролира извънградскитѣ постройки, но въ всѣки случай непростимо е да се допушка строенето на здания, които всѣки пътъ грозятъ съ опасностъ

отъ срутване. Въ този случай трѣбна да се заинтересова и г. прокурора.

Контрабандистъ. Получи се въ редакцията ни една обширна дописка за извѣривани голѣми контрабанди отъ ресторатора въ българ. параходъ „България“, Яни Халатева, чистокръвенъ гъркъ. Той е явасль поередствомъ свои роднини разни сжщи прѣдмета, които послѣ продавалъ на съседни и др. лица.

Това за свѣдѣние на матническиятъ власти и на бъл. параходно д-во.

Варненския общински съвѣтъ е свикалъ въ понеделникъ на 7 того на редовна сесия за разглеждане нѣкои важни въпроси.

Върховния касацъ сждъ съ рѣшение № 30/914 г. по касационата жалба на Варн. окр. управителъ е касиралъ дѣлото № 534/911 завѣдено отъ Варн. окр. управ. за завладяване по сѣбнитостъ воденицитѣ въ камъниското на братя Ставревъ. Тома Маноловъ и Христо Георгиевъ. Руси Баронъ и М. Бѣчваровъ, Хатибъ Али Хюсеиновъ, Куртъ Лефтеровъ, Костадинъ Николъ, Кираки Я. Костадинова, Милю Пенчевъ, и на наследницитѣ на Такоръ Кара Маждричевъ оценени отъ Варн. окр. сждъ за 328000 лева. защото е нарушенъ чл. 107 отъ гражд. сждопроез., тѣй като сжда е осмдилъ държавата за воденицата на Такоръ Карамаждричевъ на 60,000 лв. когато съ исквата си молба е прѣдвилъ искъ за 40,000 лв. На 24 того вар. окр. сждъ разгледа наново дѣлото, допустна да се назначи нова експертиза за тая воденица, а по отношението останалитѣ стопани на воденицитѣ опрѣдлението на сжда влиза въ законна сила и не следъ много време стопанитѣ ще си получатъ сумитѣ отъ държавата.

Съестнитѣ продукти въ града сж сжщи и прѣсжщи. Месото почна да се продава по 1 20 лв. кгр., при всичко че има заповѣдъ отъ общината, да се продава по 1 лв. За хлѣба има сжщо заповѣдъ, споредъ която трѣбва да се продава I класъ 25 ст. II кл. 22, а II кл. 20 ст., но хлѣбаритѣ малко искатъ да знаятъ за тона и я каратъ по старому.

На 27 м. м. къмъ 9 1/2 часа вечерята, нѣколко турски сѣмейства, споразумени съ разни миситѣ, се явили безъ паспорти прѣдъ единъ параходъ който цѣлъ да отпътува прѣвъ Бургазъ за Цариградъ. Паспортния приставъ ги запиталъ за паспорти, а тѣ отговорили че нѣматъ понеже иптуватъ за Бургазъ. Пристава ги освободилъ и тѣ се възкачили на парахода.

но вмѣсто въ Бургазъ, тѣ отпътували за Цариградъ.

Тия изселвания се вършатъ отъ дълги години чрѣзъ тукашното пристанище и съ тона се оцетяватъ мнозина честни лица и държавата, но въпрѣки тона и до сега не може да се тури край.

Нахалността на фойтонджитѣ. Мнозина граждани се оплакватъ отъ грубостта и алчността на варненскитѣ фойтонджии. Прѣди една седмица единъ варнен. гражданинъ се качилъ на единъ фойтонъ отъ гарата и сѣвзалъ на „мусалата“, като далъ на фойтонджията 1 50 л. При всичко че таксата за единъ курсъ отъ гарата до града е 1 лв., фойтонджията не се задоволил съ 1 50, а искаль 2 лева и заличилъ да виси да цува и да нагрубива гражданина. Това скубачество и нахалностъ на фойтонджитѣ е станало нетърпимо.

Питаме: защо г. градоначалника часъ по скоро не респектира таква-то фойтонджии, за да се тури край на тази зловрѣдна експлоатация, която ижди всѣкакви гости отъ нашия градъ. Защо сж създадени тарифа и нѣма ли нужда да се контролиратъ тѣ? Само съ писани работи не се постига цѣль, а съ прилагането имъ.

Акционерната Земледѣлческа Банка „Прогрессъ“ въ гр. Варна, съобщава на г. г. клиентитѣ си, че прѣмѣсти кантората си въ III уч., на ул. „Софийска“, въ търговската пияца, въ зданието на д-ръ Сотировъ, до кантората на Ст. Пиронковъ.

Дава се подъ наемъ къща въ V уч. на града съ 5—6 стаи и съ всички удобства. Справка въ редакцията

Добри филовъ адвокатъ си прѣмѣсти писалището на ул. „Визанъ“, IV уч. сръщу Окр. Сждъ и сждебнитѣ пристави, въ новоостроеното помѣщение на х. Никола Панайотовъ.

Продава се празно мѣсто отъ 365 кв. метра на хлѣба на улица „Македонска“ и „Тракийска“. Справка до Стойко Ивановъ или въ редакцията

Студентъ подготвя слаби ученици и ученици по всички прѣдмети отъ отдѣлената и програмназията и български езикъ въ гимназията. Справка въ редакцията.

№ 1 К. Пашевъ — лѣкаръ
се установява на частна практика въ гр. Варна, III линия № 35.

Курорта-монастиръ „Св. КОНСТАНТИНЪ“

най обичното мѣсто за разходка на Варненци поради красивата мѣстность

е вече откритъ за живѣние въ него.

Въ курорта има запазени мобилирани стаи за варненци, желающи да прѣкаратъ въ него една или нѣколко вечери

Биофта при курорта тая година е нареденъ добръ съ прислуга, напитки и закуски.

При биофта отъ 1 юлий се открива гостилница за гоститѣ въ курорта (който могатъ да използватъ и проходящи лица, които би желали да прѣкаратъ весело единъ денъ въ парковетѣ на монастыря).

Курорта, разположенъ само на 1 1/2 клм. отъ Дѣтския санаториумъ, е много удобно мѣсто за родителитѣ на дѣцата въ санаториума, хемъ да наглеждатъ дѣцата си, хемъ да прѣкаратъ приятно врѣмето си.

Файтона на курорта прави 2 курса дневно, сръщу скромно възнаграждение само за живущитѣ тамъ гости. Желающитѣ гости могатъ заранъ да си идватъ въ града за работа и вечеръ да се връщатъ обратно.

За споразуение до

Андрея Поповъ, тютюнджии на „Мусалата“ въ Варна.

Мобили! Мобили!
Въ склада на **Йосифъ Хершманъ**, ул. „Прѣславска“, пристигнаха рязни изящни европейски мобили като: **огледала, гардероби, скринове, вивански столове, маси, английски кревати и др.**
Който желае да си набави нѣщо хубаво, изящно и износно, нека посетн склада ни.

Млѣчното брашно „НЕСТЛЕ“

е най-съвършенна храна
ЗА КЪРМАЧЕТА И ДЪЦА.

— Майки! —

Желаете ли да получите бесплатно по едно
хубаво столче за вашитѣ дѣчица?

Отлънете етикета, залъченъ върху кутиинѣ на
МЛѣЧНОТО БРАШНО

— НЕСТЛЕ —

което давате на дѣчицата си и пращайте ги на
Д-во „Нестле“ Булевардъ Мария Луиза 92—София.

За всѣки етикетъ ще получите единъ номеръ, който
Ви дава възможност да участвувате бесплатно въ ло-
тарията на тия малки и голѣми столчета Нестле на
края на мѣсецъ декември.

Отъ 50 години насамъ млѣчното брашно Нестле
е признато отъ всички лѣкари като най-добра храна за
дѣца въ крѣпката имъ възраст.

ВЪ КОЛОНИАЛНИЯ МАГАЗИНЪ,
ПИТИЕПРОДАВНИЦА, ГОСТИЛ-
НИЦА И ХАНЪ на **Б. Бъчваровъ & Буноклиевъ,**

въ гр. Варна, ул. „Владиславъ“, на Добришкото шосе, всѣки гражданинъ
и земеделецъ ще намери първокачествени колониални стоки, чисти нату-
рални ВИНА и разни напитки съ ароматиченъ вкусъ.
ГОСТИЛНИЦА добръ уредена, съ разни закуски. ХАНЪ съ голѣтъ дворъ
за каруци, дамъ за добитѣкъ и стаи за посетителитѣ. X Телефонъ № 340.

Братя Т. Мутафови

ВАРНА — ТЪРНОВО — ГАБРОВО.

Основана кжца прѣвъ 1890 г.

комисиона и експедиция

за вътрѣшни и международни транспорти.

ПРѣДСТАВИТЕЛСТВО на МЪСТНИ И ИНОСТРАНИ
ФАБРИКИ.

ПРОДАЖБА НА ХРАНИ ВЪ ВАГОНИ СРЪЩУ
КОМИСИОНА.

БЕНЗИНЪ отстоянъ 700 градуса, първокачественъ, двой-
но рафиниранъ, винаги се памаръ въ голѣмо количество въ де-
повата имъ.

За голѣми поръчки се прави отстъпка.

Постояненъ складъ на чистъ виненъ оцетъ

Много важно! Много важно!

Съобщаваме на Г-да домостроителитѣ и прѣдприемачитѣ,
че въ склада имъ, по случай настъпващото на сезона пристиг-
наха въ голѣмо количество разенъ дървенъ строителенъ материалъ
и първокачествени марсилски керемиди, които продаваме на много
пвносна цѣна. **Никола Наумовъ & Ив. Стефановъ**

ЧиФликъ отъ 10150 десетъ хиляди сто пет-
десетъ декара, близо до гр. Бургасъ
и до новостроящата се захарна фа-
брика, състоящъ се отъ пиви, ливади, пасбище, зеленчукова гра-
дина, ханъ на шосето, кжца за живѣне, обора за добитѣкъ и
пр. се дава подъ наемъ отъ 15 юлий т. год.
Споразумение при притежателя: **В. В. Попповъ — Варна**

Съобщение.

Който се пуждае отъ купуване на кжци, лозя и разни
други имоти, има на разположение такива при пвносни цѣни.
Нуждающитѣ се може се отнесеть писмено или устно до ре-
дакцията на в-къ „Свободенъ Гласъ“, за да имъ се дадатъ
свѣдѣния.

Куртдѣренско Селско Общинско Управление.

ОБЯВЛЕНИЕ № 444. На 26 юлий 1914 година, въ кан-
целарията на общинското управление, отъ 2 до 5 часа послѣ
пладне, ще се произведе публиченъ, съ явво наддаване търгъ,
за отдаване на насмателъ експлоатацията на общинския пра-
ходъ „мостри“, отъ пѣттакви вървени храни, събирани въ жит-
ната борса, при гара Вълчи-долъ, за врѣме отъ 1 януарий 1914
година до 31 декемврий 1916 година.

Първоначалната оцѣнка на прѣдприятието възлиза на 5000
лева. Исканиятъ залогъ за правоучастие въ търга е 5% върху
първоначалната оцѣнка.

Чл. чл. 11 и 12 отъ Закона за общественитѣ прѣдприятия
сж задължителни за конкурентитѣ.

Тържнитѣ книжка могатъ да се видятъ всѣки присъственъ
день и часъ въ канцеларията на общинското управление.

с. Курт-дере, 20 юлий 1914 година.

Общински кметъ: Г. Тилевъ

Секр.-бирникъ: М. Николовъ.

Девненско Селско Общинско Управление.

ОБЯВЛЕНИЕ № 1905. Попеже обявенитѣ за днесъ тър-
гове, съ обявления № № 1222, 1223 и 1224, публикувани въ
брой 98 отъ 5 май тази година на „Държавенъ Вѣстникъ“, за
продажбата на двѣ правни общински дворни мѣста въ с. Дев-
ни, по плана на сжщото село, и отдаването на прѣдприемачъ
експлоатацията на карьеритѣ за вадене на камъни и пѣськъ въ
района на общината, не се състояха, по неизяването на конку-
ренти, то ва сжщата цѣль обявява се втори пѣтъ търгъ за 27
юлий тази година, отъ 2 до 5 часа слѣдъ обѣдъ, въ канцела-
рията на общинското управление, подъ сжщитѣ условия, де-
виятъ и залогъ. Разноситѣ за публикация сж за смѣтка на на-
сमतелитѣ.

с. Девня, 10 юлий 1914 година.

Кметъ: В. Василевъ

Секр.-бирникъ: А. Кръстевъ

Саржгьолско селско общинско управление.

ОБЯВЛЕНИЕ № 1839. — Саржгьолското селско общинско управ-
ление обявява, че на 15 юлий 1914 год, отъ 2—4 часа слѣдъ обѣдъ, въ
помѣщенитѣ на общинската канцелария, ще се произведе търгъ, за отда-
ване на прѣдприемачъ, постройката на нова училищна сграда въ село Са-
ржгьолъ.

Стойността на прѣдприятието, спорѣдъ смѣткатъ, възлиза на
18500 лева.

Исканиятъ залогъ за правоучастие въ търга е 5%. Чл. Чл. 11—
15 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия сж задължителни за конку-
рентитѣ.

Всѣки книжка по прѣдприятието, планѣтъ смѣткатъ, поемнитѣ
условия и вѣдомостта за цѣнитѣ сж на разположение въ общинското у-
правление, гдѣто интересующитѣ се могатъ да ги прѣглеждатъ всѣки
присъственъ день и часъ.

Всѣчки разноси за публикуване до сега и ония по сключване на
контракта сж за смѣтка на прѣдприемача.—с. Саржгьолъ, 28 май 1914 г

Общински кметъ: Ив. х. Продавовъ.

Секр.-бирникъ: Р. Черневъ

1-ва Българска Концессионерна Фабрика за Ютени Издѣлия „Кирилъ.“

Акционерно Дружество — Варна.

За телеграми: „Кирилъ.“

Телефонъ № 331.

Съобщаваме на почитаемитѣ си г. г. клиенти, че
посталирането на собственото ни новопостроено фаб-
рично здание въ гр. Варна е привършено и почнахме
производството на разни видове:

Зебла, чували и карпети (пѣтени).

Отъ Управлението на Фабриката.

Лозари,

Искате ли компетентни познания и грижи
за Вашитѣ поръчки? — Доставайте си ва
въ бъдеще гладки, вкоронени или облаго-
родени, първокачествени лози.

Видовѣтъ земеделѣчески, лозарски и гра-
динарски уреди, машини и орждия; разнитѣ
видове сѣмена и химически торове.

Лозови прѣскалки система „Австрия“, които
първокачествуватъ по ка-
чество и трайностъ вслѣди други системи.

Чрѣвъ

Агрономното бюро

БР. ПАНУШЕВИ

ВАРНА.